

פתרון תרגיל בית 5 – חדווא 1

שאלה 1

מצא את סכום הטורים הבאים:

א. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n + 7^n}{9^n}$

ב. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{16n^2 - 8n - 3}$

ג. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\left(\frac{2}{5} \right)^n + \frac{1}{n(n+1)} \right)$

ד. $\sum_{n=2}^{\infty} \ln \left(1 - \frac{1}{n^2} \right)$

פתרון שאלה 1

סעיף א

נחשב תחילה את סדרת הסכומים החלקיים S_n ואז את $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n$:

$$\begin{aligned} S_n &= \frac{2^1 + 7^1}{9^1} + \frac{2^2 + 7^2}{9^2} + \dots + \frac{2^n + 7^n}{9^n} \\ S_n &= \frac{2^1}{9^1} + \frac{2^2}{9^2} + \dots + \frac{2^n}{9^n} + \frac{7^1}{9^1} + \frac{7^2}{9^2} + \dots + \frac{7^n}{9^n} \\ S_n &= \frac{\frac{2}{9} \cdot \left(1 - \frac{2^n}{9^n} \right)}{1 - \frac{2}{9}} + \frac{\frac{7}{9} \cdot \left(1 - \frac{7^n}{9^n} \right)}{1 - \frac{7}{9}} \\ S_n &= \frac{2}{7} \cdot \left(1 - \frac{2^n}{9^n} \right) + \frac{7}{2} \cdot \left(1 - \frac{7^n}{9^n} \right) \\ \lim_{n \rightarrow \infty} S_n &= \frac{2}{7} + \frac{7}{2} = \frac{53}{14} \end{aligned}$$

סעיף ב

נחשב תחילה את סדרת הסכומים החלקיים S_n ואז את $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n$:

$$\begin{aligned} \frac{1}{16n^2 - 8n - 3} &= \frac{1}{(4n-3)(4n+1)} = \frac{1}{4} \left(\frac{1}{4n-3} - \frac{1}{4n+1} \right) \\ S_n &= \frac{1}{4} \cdot \left(\left(\frac{1}{1} - \frac{1}{5} \right) + \left(\frac{1}{5} - \frac{1}{9} \right) + \dots + \left(\frac{1}{4n-3} - \frac{1}{4n+1} \right) \right) = \frac{1}{4} \cdot \left(1 - \frac{1}{4n+1} \right) \\ \lim_{n \rightarrow \infty} S_n &= \frac{1}{4} \end{aligned}$$

סעיף ג

נחשב תחילה את סדרת הסכומים החלקיים S_n ואז את $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n$:

$$S_n = \left(\left(\frac{2}{5} \right)^1 + \left(\frac{1}{1} - \frac{1}{2} \right) \right) + \left(\left(\frac{2}{5} \right)^2 + \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3} \right) \right) + \dots + \left(\left(\frac{2}{5} \right)^n + \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} \right) \right)$$

$$S_n = \left(\frac{2}{5} \right)^1 + \left(\frac{2}{5} \right)^2 + \dots + \left(\frac{2}{5} \right)^n + \left(\frac{1}{1} - \frac{1}{2} \right) + \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3} \right) + \dots + \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} \right)$$

$$S_n = \frac{\frac{2}{5} \cdot \left(1 - \frac{1}{5^n} \right)}{1 - \frac{1}{5}} + 1 - \frac{1}{n+1} = \frac{1}{2} \cdot \left(1 - \frac{1}{5^n} \right) + 1 - \frac{1}{n+1}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{3}{2}$$

סעיף ד

$$S_n = \ln \left(1 - \frac{1}{2^2} \right) + \ln \left(1 - \frac{1}{3^2} \right) + \dots + \ln \left(1 - \frac{1}{(n+1)^2} \right)$$

נשים לב ש:

$$\ln \left(1 - \frac{1}{(n+1)^2} \right) = \ln \left(\frac{(n+1)^2 - 1}{(n+1)^2} \right) = \ln \left(\frac{n(n+2)}{(n+1)^2} \right) = \ln n + \ln(n+2) - 2 \ln(n+1)$$

נחשב תחילה את סדרת הסכומים החלקיים S_n ואז את $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n$:

$$S_n = (\ln 1 + \ln 3 - 2 \ln 2) + (\ln 2 + \ln 4 - 2 \ln 3) + (\ln 3 + \ln 5 - 2 \ln 4) + (\ln 4 + \ln 5 - 2 \ln 6) + \dots + (\ln(n-1) + \ln(n+1) - 2 \ln(n)) + (\ln n + \ln(n+2) - 2 \ln(n+1))$$

$$. S_n = -\ln 2 + \ln(n+2) - \ln(n+1) = -\ln 2 + \ln \frac{n+2}{n+1}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = -\ln 2$$

שאלה 2

א. מצא נוסחה לחישוב $S_n = \sum_{k=1}^n \frac{k}{2^k}$.

ב. חשב את $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{2^n}$.

ג. חשב את $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{4n-3}{5^{n-1}}$.

פתרון שאלה 2

סעיף א

$$S_n = \frac{1}{2} + \frac{2}{2^2} + \frac{3}{2^3} + \dots + \frac{n}{2^n} = \frac{1}{2} + \left(\frac{1}{2^2} + \frac{1}{2^2}\right) + \dots + \left(\frac{1}{2^n} + \dots + \frac{1}{2^n}\right)$$

$$\begin{aligned} & \frac{1}{2} \\ & + \\ & \frac{1}{2^2} + \frac{1}{2^2} \\ & + \\ & \frac{1}{2^3} + \frac{1}{2^3} + \frac{1}{2^3} \\ & + \\ & \cdot \\ & \cdot \\ & \cdot \\ & + \\ & \frac{1}{2^n} + \frac{1}{2^n} + \frac{1}{2^n} + \dots + \frac{1}{2^n} \end{aligned}$$

נחשב את סכום כל עמודה ולאחר מכן נחשב את סכום התוצאות.
כל עמודה היא סדרה הנדסית. בכל עמודה יש איבר אחד פחות ומשתנה האיבר הראשון.

$$\text{עמודה ראשונה: } \frac{\frac{1}{2} \cdot \left(1 - \left(\frac{1}{2}\right)^n\right)}{1 - \frac{1}{2}} = 1 - \frac{1}{2^n}$$

$$\text{עמודה שנייה: } \frac{\frac{1}{2^2} \cdot \left(1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1}\right)}{1 - \frac{1}{2}} = \frac{1}{2} - \frac{1}{2^n}$$

$$\text{עמודה שלישית: } \frac{\frac{1}{2^3} \cdot \left(1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{n-2}\right)}{1 - \frac{1}{2}} = \frac{1}{2^2} - \frac{1}{2^n}$$

$$\text{עמודה אחרונה: } \frac{\frac{1}{2^n} \cdot \left(1 - \left(\frac{1}{2}\right)^1\right)}{1 - \frac{1}{2}} = \frac{1}{2^{n-1}} - \frac{1}{2^n}$$

$$S_n = \left(1 - \frac{1}{2^n}\right) + \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{2^n}\right) + \left(\frac{1}{2^2} - \frac{1}{2^n}\right) + \dots + \left(\frac{1}{2^{n-1}} - \frac{1}{2^n}\right)$$

$$S_n = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} + \dots + \frac{1}{2^{n-1}} - \overbrace{\frac{1}{2^n} - \frac{1}{2^n} - \frac{1}{2^n} - \dots - \frac{1}{2^n}}^{n\text{-times}} \quad \text{נחשב את סכום העמודות:}$$

$$S_n = 2 \cdot \left(1 - \frac{1}{2^n}\right) - \frac{n}{2^n} = 2 - \frac{2+n}{2^n}$$

סעיף ב

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = 2$$

סעיף ג

נחשב תחילה את סדרת הסכומים החלקיים S_n ואז את $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n$:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{4n-3}{5^{n-1}}$$

$$S_n = \frac{4 \cdot 1 - 3}{5^0} + \frac{4 \cdot 2 - 3}{5^1} + \frac{4 \cdot 3 - 3}{5^2} + \dots + \frac{4n-3}{5^{n-1}}$$

$$S_n = 4 \cdot \left[\frac{1}{5^0} + \frac{2}{5^1} + \dots + \frac{n}{5^{n-1}} \right] - \frac{3}{5^0} - \frac{3}{5^1} - \dots - \frac{3}{5^{n-1}}$$

$$S_n = \frac{1}{4} \left[10 - \frac{4n+2}{5^{n-1}} \right]$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{5}{2}$$

שאלה 3

נתון כי הטורים $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n - 2b_n)$, $\sum_{n=1}^{\infty} (2a_n + b_n)$ מתכנסים. הוכח כי $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ ו $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ מתכנסים.

פתרון

נשתמש במשפטים:

תהיינה נתונות שתי סדרות $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ ו $\{b_n\}_{n=1}^{\infty}$ אם הטורים $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$, $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ מתכנסים וסכומיהם

A, B בהתאמה, אז $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n \pm b_n)$ הוא טור מתכנס וסכומו $A \pm B$ ועבור מספר ממשי k הטור

$$\sum_{n=1}^{\infty} ka_n \text{ מתכנס וסכומו } kA.$$

נתון שהטורים $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n - 2b_n)$, $\sum_{n=1}^{\infty} (2a_n + b_n)$ מתכנסים ולכן גם הטור

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{5} ((a_n - 2b_n) + 2(2a_n + b_n)) \text{ מתכנס ז"א הטור } \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ מתכנס.}$$

$$\text{בנוסף הטור } -\frac{1}{5} \sum_{n=1}^{\infty} (2(a_n - 2b_n) - (2a_n + b_n)) \text{ מתכנס ז"א הטור } \sum_{n=1}^{\infty} b_n \text{ מתכנס.}$$

שאלה 4

נתון כי $a_1 = 7$ וכי הטור $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ מתכנס. האם מתכנס הטור $\sum_{n=1}^{\infty} (a_{n+1} - a_n) = 9$ ואם כן מהו סכומו.

פתרון

נחשב תחילה את סדרת הסכומים החלקיים S_n ואז את $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n$:

$$S_n = (a_{n+1} - a_n) + (a_n - a_{n-1}) + (a_{n-1} - a_{n-2}) + \dots + (a_3 - a_2) + (a_2 - a_1)$$

$$S_n = a_{n+1} - a_1$$

מכיוון שהטור $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ מתכנס נקבל מתנאי הכרחי להתכנסות סדרות ש $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$ ואז

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n - a_1) = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n - a_1 = -7$$

בהצלחה!!!